

Ewa Sobińska Justyna Beata Zakrzewska

**Badanie sprawozdań finansowych
małych i średnich jednostek
według
Międzynarodowych Standardów Badania
z przykładami dokumentacji**

**ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2018**

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Definicje wykorzystane w opracowaniu	10
Wprowadzenie	13
Rozdział 1. Istota dokumentowania badania sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek zgodnie z MSB	15
1.1. Zakres stosowania MSB przy badaniu małych i średnich jednostek oraz cel badania	16
1.2. Etapy badania	25
Rozdział 2. Przyjęcie zlecenia	31
2.1. Wstępne warunki zlecenia	32
2.2. Uzgodnienie warunków zlecenia i akceptacja zmiany	33
2.3. Wymogi etyczne i zachowanie niezależności	35
2.4. Umowa o badanie	42
2.5. Cele i elementy poznania jednostki	46
2.6. Kontrola wewnętrzna	56
Rozdział 3. Proces planowania badania	73
3.1. Strategia badania	74
3.2. Plan badania	78
3.3. Wyznaczanie istotności w trakcie badania	80
3.4. Stwierdzenia	85
3.5. Realizacja badania w zespole	88
3.6. Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór nad jednostką	89
Rozdział 4. Rodzaje ryzyka w badaniu i ich oszacowanie	93
4.1. Oszacowanie ryzyka istotnych zniekształceń na poziomie sprawozdania finansowego i na poziomie stwierdzeń	93
4.2. Rodzaje ryzyka	95
4.3. Procedury oszacowania ryzyka	104
Rozdział 5. Reakcja na oszacowane ryzyko i przeprowadzenie procedur badania	107
5.1. Ogólne reakcje w badaniu na poziomie sprawozdania finansowego	108
5.2. Rodzaje procedur badania	109
5.3. Dobór próby	117

Rozdział 6. Badanie wybranych obszarów i problemów szczególnych badania	121
6.1. Rzeczowe aktywa trwałe	121
6.2. Zapasy	123
6.3. Należności krótkoterminowe i długoterminowe.	126
6.4. Kapitał własny	128
6.5. Kredyty i pożyczki	130
6.6. Zobowiązania	131
6.7. Kontynuacja działalności	133
6.8. Oszacowanie księgowe	142
6.9. Inwentaryzacja	145
6.10. Pisemne oświadczenia	151
Rozdział 7. Sprawozdawczość	155
7.1. Ocena dowodów badania	155
7.2. Sprawozdanie z badania i modyfikacje sprawozdania biegłego rewidenta. . .	157
Rozdział 8. Dokumentacja badania	175
8.1. Forma i zakres dokumentacji badania	175
8.2. Zasady i procedury dotyczące dokumentacji badania	186
8.3. Braki w dokumentacji badania	187
Zestawienia	
Zestawienie nr 1. MSB, których wymogi obowiązują przy każdym badaniu sprawozdań finansowych, i MSB zawierające uwagi dotyczące mniejszych jednostek	194
Zestawienie nr 2. Cele ogólne i cele cząstkowe biegłego rewidenta zawarte w MSB. . . .	208
Zestawienie nr 3. Pozostałe wymogi dotyczące się komunikowania z osobami sprawującymi nadzór zawartymi w MSKJ 1 i w innych MSB.	219
Załączniki	
Załącznik nr 1. Przykładowa ankieta klienta	225
Załącznik nr 2. Przykładowe oświadczenia kierownika jednostki	229
Załącznik nr 3. Przykładowa karta dotycząca akceptacji zlecenia	234
Załącznik nr 4. Przykładowe oświadczenie kluczowego biegłego rewidenta o niezależności	240
Załącznik nr 5. Przykładowe oświadczenie członka zespołu wykonującego zlecenie o niezależności	242
Załącznik nr 6. Przykładowe oświadczenie firmy audytorskiej o niezależności	244
Załącznik nr 7. Przykładowe pismo do biegłego rewidenta badającego poprzednie sprawozdanie finansowe	246
Załącznik nr 8. Przykładowa umowa o badanie	247
Załącznik nr 9. Przykładowe pismo do KRBR (podobne do KNF) informujące o rozwiązaniu umowy	257
Załącznik nr 10. Przykładowa karta robocza poznania jednostki	258

Załącznik nr 11.	Przykładowa karta robocza badania systemu rachunkowości	268
Załącznik nr 12.	Przykładowa lista dokumentów do przygotowania przez jednostkę . . .	275
Załącznik nr 13.	Przykładowa ocena modelu kontroli wewnętrznej oraz jej wdrożenia	283
Załącznik nr 14.	Przykładowa karta robocza ogólnej strategii badania	287
Załącznik nr 15.	Przykładowa karta robocza planu badania	290
Załącznik nr 16.	Przykładowy budżet badania	292
Załącznik nr 17.	Przykładowe wyliczenie istotności ogólnej i wykonawczej na poziomie sprawozdania finansowego i na poziomie sald kont, grup transakcji i ujawnień.	294
Załącznik nr 18.	Przykładowa karta dotycząca spotkania zespołu realizującego zlecenie poświęconego planowaniu	298
Załącznik nr 19.	Przykładowe pismo skierowane do kierownictwa jednostki dotyczące znaczących słabości kontroli wewnętrznej	301
Załącznik nr 20.	Przykładowy rejestr czynników ryzyka działalności gospodarczej . . .	304
Załącznik nr 21.	Przykłady czynników ryzyka oszustw	305
Załącznik nr 22.	Przykłady procedur badania odpowiednich do ocenionego ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem	312
Załącznik nr 23.	Przykłady okoliczności wskazujących na możliwość popęśnienia oszustwa	317
Załącznik nr 24.	Przykładowy rejestr czynników ryzyka oszustw	319
Załącznik nr 25.	Przykładowe badania zgodności.	320
Załącznik nr 26.	Przykładowe badania wiarygodności	322
Załącznik nr 27.	Przykładowa karta badania rzeczowych aktywów trwałych	325
Załącznik nr 28.	Przykładowa karta badania zapasów	330
Załącznik nr 29.	Przykładowa karta badania należności.	340
Załącznik nr 30.	Przykładowa karta badania kapitałów własnych	350
Załącznik nr 31.	Przykładowa karta badania kredytów i pożyczek.	355
Załącznik nr 32.	Przykładowa karta badania zobowiązań.	360
Załącznik nr 33.	Przykładowa karta badania kontynuacji działalności.	367
Załącznik nr 34.	Przykładowe pismo do firmy prawniczej obsługującej jednostkę . . .	369
Załącznik nr 35.	Przykładowa karta badania inwentaryzacji	371
Załącznik nr 36.	Przykład pisma do banku o dodatkowe informacje w związku z badaniem sprawozdania finansowego	372
Załącznik nr 37.	Wskazówki wydane przez KRBR w sprawie inwentaryzacji	375
Załącznik nr 38.	Załącznik nr 1 do wskazówek	387
Załącznik nr 39.	Załącznik nr 2 do wskazówek	392
Załącznik nr 40.	Załącznik nr 3 do wskazówek	394
Załącznik nr 41.	Przykładowa karta podsumowania badania i oceny dowodów	396
Załącznik nr 42.	Przykładowe sprawozdanie z badania z opinią bez zastrzeżeń zgodnie z KSRF nr 1 i nową ustawą o biegłych rewidentach odnoszące się do sprawozdania finansowego za rok obrotowy rozpoczynający się po 16 czerwca 2016 r.	403
Załącznik nr 43.	Przykładowe sprawozdanie z badania z opinią bez zastrzeżeń zgodnie z MSB i nową ustawą o biegłych rewidentach odnoszące się do sprawozdania finansowego za rok obrotowy rozpoczynający się po 16 czerwca 2016 r.	410

Załącznik nr 44.	Opinia z zastrzeżeniem ze względu na istotne zniekształcenie sprawozdania finansowego	417
Załącznik nr 45.	Opinia negatywna ze względu na istotne zniekształcenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	420
Załącznik nr 46.	Opinia z zastrzeżeniem ze względu na brak możliwości uzyskania przez biegłego rewidenta wystarczających i odpowiednich dowodów badania odnośnie zagranicznej jednostki stowarzyszonej	423
Załącznik nr 47.	Odmowa wyrażenia opinii ze względu na brak możliwości uzyskania przez biegłego rewidenta wystarczających i odpowiednich dowodów badania odnośnie pojedynczego elementu skonsolidowanego sprawozdania finansowego.	426
Załącznik nr 48.	Odmowa wyrażenia opinii ze względu na brak możliwości uzyskania przez biegłego rewidenta wystarczających i odpowiednich dowodów badania na temat wielu elementów sprawozdania finansowego.	429
Załącznik nr 49.	Sprawozdanie finansowe w Excelu do wprowadzenia korekt zaproponowanych kierownictwu jednostki – tylko w suplemencie elektronicznym	432
Bibliografia i akty prawne		433
Wykaz schematów		435
Wykaz tabel		436